

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadržni dom — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Ne frankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.— V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—, Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 84.

Sobota, 21. oktobra 1933.

Leto VIII.

Popolnoma tajne so volitve v Delavsko zbornico. — Zato volite svobodno po svoji vesti!

Ta nesramnost pre-sega vse meje.

Zadnja navodila »plavih« svojim zaupnikom.

Poročali smo že, kako so »nacionalni sindikati« hoteli preprečiti volitve v Delavsko zbornico, kako so pisali, da uživajo podporo podjetnikov itd. Vsem tem lumparijam (še ta izraz je premil za njih početje) so se pridružile sedaj nove:

V svoji zaupni okrožnici z dne 14. t. m. opozarjajo n. pr. svoje zaupnike, naj govore med nepoučenimi volilci, češ, da tudi volitve v Delavsko zbornico niso popolnoma tajne, ker »na ta način se bo marsikateri omahljivca prestrašilo, da bo glasoval za našo listo. To povdarjajte predvsem pri nezanesljivih volilcih in pri omahljivcih.« Sodrug, z ozirom na ta nesramni trik povejte vsakemu trikrat na ušesa:

NIHČE NE BO VEDEL, KAKO SI VOLIL, ZATO VOLI RDEČE!

Nadalje pišejo:

»Strogo pazite, da ne bodo nasprotniki pred volišči agitirali... Stopite že preje v stik z varnostnimi organi, ki naj vam gredo na roko. Naši odbori pa naj dobijo kader naših odločnih mož, ki naj bodo stalno pred voliščem in agitirajo za našo listo.« Tako si žele gospodje — toda zakon ne pozna razlike tu. Zaupniki, bodite v gručah blizu volišča, toda ogibajte se vsakega konflikta. Če bi vas kdo izzival, mu ne odgovarjajte, temveč se obrnite na varnostne organe, katerih dolžnost je čuvati strog red in mir pri volitvah.

Potem pišejo »ta plavi«:

»Na volišču zahtevajte od vsakega NASPROTNEGA volilca, da se legitimira z legitimacijo. Za vse NAŠE volilce pa povejte, da ga osebno poznate in da ni potrebno legitimiranje.« Da ne bo te dvojne mere, da ne bo kdo neupravičeno volil, pozivamo vse predstavnike naših list, da zahtevajo od VSAKEGA, DA SE LEGITIMIRA. Vsako nepravilnost pa TAKOJ NA ZAPISNIKI! Kdor bi volil za mrtvega ali podobno, pripravite tudi ovadbo! Predstavniki list, imejte torej oči odprte, da se bo postopalo v vsakem slučaju enako, po zakonu.

Še eno: Pod temi navodili »plavih« so podpisali teh-le gospodov: Rudolf Juvan, dr. Janko Köstl, dr. Marjan Zajec, Vladimir Vrančič!

Zbrane imamo še druge podatke o »plavih«. Iz vsega bo naš klub v novi Delavski zbornici sestavil obtožnico, ker ne gre, da bi bili v Delavski zbornici ljudje, ki so se pregrešili zoper delavstvo in zoper vsako človeško dostojanstvo.

Sodrug, sodružice! To, kar počno »plavi«, presega vse dopustne meje volilne agitacije.

Zato glejte, da bodo »plavi« uonili v morju rdečih glasovnic!

Gre za vse, delavci in nameščenci!

Danes, dne 21. oktobra bo že volilo delavstvo po obratnih voliščih, jutri bodo šli volit vsi drugi delavci in nameščenci. Ob tej zadnji uri pred odločitvijo kličemo vsem v spomin besede, ki jih je izrekla Stokovna komisija v svojem volilnem manifestu (»Delavec« z dne 10. septembra t. l.):

„Tajna volilna pravica,

ki smo jo priborili, Vam daje možnost, da

očistite Delavsko zbornico protidelavskih vplivov

ter izvolite tako močno zastopstvo delavskih razrednih organizacij, da v novi zbornici ne bo mogel nihče ovirati dela za proletarske interese.

Meščansko časopisje danes triumfira, češ, da je propadel socializem v Nemčiji in da je stotisoče marksistov zaprtih v koncentracijskih taboriščih. Nasprotniki delavstva in socializma se vesele, da za italijanskim fašizmom tudi nemški vihti nagajko po delavskih hrbtih. Zapomnite si to gnusno pisanje našega meščanskega časopisja, ki nasprotuje ne samo proletariatu, temveč tudi interesom VSEGA NAŠEGA NARODA! Vedite pa tudi, da bo baš ta fašistična reakcija pospešila preobrazbo človeške družbe v smeri

socializma.

Socializem ni propadel, z najhujšim nasiljem je sicer v Nemčiji in Italiji začasno in navidez zadušeno delavsko gibanje in svoboda naroda, toda prav to dejstvo pa tudi ustvarja obenem

enotnost delavskega razreda po vsem svetu

in zvezo vseh svobodnih narodov proti fašističnemu nasilju, za svobodo, enakost in bratstvo. Nemški fašizem je že danes osamljen.

Dolžnost našega delavskega razreda je, da

drži skupaj

v mednarodni protifašistični fronti, da čuva svoje dosedanje postojanke in se tako pripravlja na oživljeno borbo za svojo sveto stvar. V naši državi fašistična stremjenja še niso dobila tal, od delavskega razreda predvsem je odvisno, da se tudi v bodoče ne uveljavlja.

S tem pa bo doseženo, da tudi v POLITIČNEM ŽIVLJENJU JUGOSLAVIJE POSTANE DELAVSTVO FAKTOR, KI BO MOGEL UGODNO VPLIVATI NA NADALJNI RAZVOJ.

Sedanje volitve v Delavsko zbornico so torej važnega, zgodovinskega pomena.

Gre za vse!

Delavci in nameščenci, volite zato po svojem prepričanju in odajte RDEČE glasovnice cele, vse druge pa pretrgajte na dvoje!

NE ZMENITE SE ZA GROŽNJE, KER VOLITVE SO ABSOLUTNO TAJNE!

PORAZITE IN POTEPTAJTE BELO-PLAVO-ZELENO PROTI-MARKSISTIČNO FRONTO!

Veličastna zmaga norveške socialne demokracije.

Parlamentarne volitve na Norveškem. — Zmaj dviga svoje glave. 22 novih mandatov.

Na Norveškem so imeli v nedeljo parlamentarne volitve. Volitev se je udeleževalo 18 političnih strank. Med najmočnejše stranke spadajo socialistična, konservativna, agrarna in liberalna. Pri teh volitvah so dobili socialisti 69 poslancev (prej so jih imeli le 47, torej 22 mandatov več), liberalci 24 (prej 33), agrarci 22 (prej 25), ljudska stranka 1 (prej

3), radikalna stranka 1, neodvisni pa 2 poslanca.

Socialisti bodo najbrž sestavili novo delavsko vladno.

Pozor pred provokacijo!

»Plavi« nameravajo menda v zadnjem trenutku izdati POTVORJEN KOMUNISTIČNI LETAK, ki bi pozival delavce, da ni treba iti volit. Delavci, ne nasedajte tej in nobeni drugi provokaciji! Pojdite vsi volit RDEČO listo Stokovne komisije, pa čeprav bi »plavi« raznesli vest, da je potres razrušil Delavsko zbornico. **DELAVCI, DOKAZITE SVOJO ZAVEDNOST IN TRDNOST!**

Zavedajte se in storite vašo dolžnost!

Prvi boj s fašizmom — v znamenju naše zmage.

Že desetletja vodi organizirano delavstvo boj proti krivicam, ki jih doživlja v okviru današnje družbe. Ta boj postaja iz dneva v dan ostrejši, od kar je kapitalizem mobiliziral v svojo obrambo armado plačancev — fašiste. Naš boj zahteva vedno več požrtvovalnosti in odločnosti, če hočemo, da bomo mogli premagati naše nasprotnike in uveljaviti pravice delavskega razreda, ki naj postanejo temelj človeške družbe bodočih vekov.

Najprvo mora delavski razred uničiti fašizem, razbiti armado hlapcev, ki ščiti svoje izkoriščevalce.

Fašisti, ki imajo narod in narodnost vedno na jeziku, mečejo revne in bogate v en koš in pridigajo solidarnost med delom in kapitalom. Vsak izmed nas pa, ki je le količkanj pri pameti, ve, da postojne med narodom velike in globoke socialne razlike. Medtem ko oni, ki so navezani na zaslužek svojih rok, ali pa so prisiljeni prodajati svojo duševnost žive v žalostnem položaju in smejo poznati samo dolžnosti, se na drugi strani kopiči denar, udobnost, razkošje. Delavec stoji praznih rok, med tem ko oni, za katerega dela, živi v blagostanju. Mali kmet in bajtar se mučita in delata, orjeta, kopljeta in sejeta, žanjejo pa drugi. Delavcu gine moč v tovarni, kmetu na polju, vse trpljenje pa ne donaja toliko, da bi lahko živel človeka dostojno življenje.

Ali ste se kdaj vprašali zakaj je tako? Ali ste kdaj mislili na to, da bi bilo lahko boljše in kako? Vsi vprek pravimo, da tako dalje ne more več iti, vendar spoznanje samo še ne zadostuje, treba je preiti k dejanjem. Mi vemo, da ne smemo čakati odrešenja, ker je odrešenje v nas samih. Mi moramo neprestano buditi zaspale, zbirati razkropljene in jih organizirati v močeno armado, ki bo sposobna za veliki boj.

Baš sedaj se nam zopet nudi prilika za nastop. Odrejena je mobilizacija delavskega razreda v celi Jugoslaviji, ki je poklican, da bo šel na bojišče za osvojitve Delavske zbornice, ki jo po pravici imenujemo naš delavski parlament. Skrbimo zato, da bo ta Delavska zbornica postala res naša, da bodo tisti, ki hodijo roko v roki z meščanskimi strankami in pri tem posnemajo metode Mussolinija in Hitlerja, z rdečo glasovnico poraženi. Ako bomo, kar ne dvomimo, pogнали naše nasprotnike v beg, potem bo marsikomu prešla skomina, da bi hotel v pozi »Führerja« stopiti s svojim škornjem delavstvu na tilnik. Odbiti moramo naval kapitalističnih plačancev, ki danes nasakakujejo Delavske zbornice po naročilu onih, ki se boje razrednega delavskega gibanja in ga hočejo uničiti, kakor v Italiji in Nemčiji, ali kakor to poskušajo v Nemški Avstriji. Mi pa hočemo, da bo zavlada

Noben podjetnik ne more vedeti, kako je volil nameščenec v Delavsko zbornico. Zato, nameščenci, volite brez strahu RDEČE!

pri nas svoboda in pravica, da bo dela in kruha za vse dovolj, da pa bodo kapitalisti umrli na pomanjkanju profita. Mi hočemo braniti dostojanstvo človeka, da ne bo samo delovna živina, ki živi v korist posameznika, ampak da bo ta novi človek poleg materialnih dobrin ustvarjal tudi kulturne dobrine v enaki meri zase kakor za druge.

Naj ne bo nikogar med nami, ki bi verjel obljubam in se dal pregovoriti ter potolažiti. **Obljub je bilo dovolj, dejanja pa morejo slediti samo, če bo delavski razred to hotel.** Naše cilje bomo samo mi lahko ustvarili, nikdar oni, ki danes uživajo, kajti ako bi se oni sprijaznili z našimi cilji, potem morajo zatajiti sebe in prenehati z izkoriščanjem.

Delavski razred do danes ni imel moči, niti besede, da bi vplival na potek razmer. Zato so danes združeni proti njemu vsi tisti, ki čutijo in vidijo, da prihaja čas, ko bo delavstvo z lastno močjo si priborilo enakopravnost.

Boj s fašizmom začnemo, boj, kakršnega še ni bilo, je pa to zadnji boj na poti do našega cilja. Ena važna etapa v tem boju pa so volitve v Delavsko zbornico 21. in 22. oktobra, kjer bomo izsilili

našo prvo odločitev z rdečo glasovnico v roki.

Zato možje in žene, vsi do poslednjega na volišče! Donski.

Svetovni sindikat tiranov.

Ustvarjajo ga. Z razvojem, zlasti s svetovno vojno je nastala v 19. stoletju gospodarstvu doslej nepoznana kriza. V tej krizi je nastal med kapitalisti klic po premoči v svrh reorganizacije kapitalizma. Reorganizacija je pa zadela na težkoče, ko so zahtevali narodi miru, kruha in politično svobodo. Kapitalizem je klice narodov znal prekričati z demagoškimi frazami o avtoritativnih oblasteh in šovinističnim nacionalizmu, da s tem zavede narode v fantastične ideologije. Narodi so nasedli. Hlapci kapitalizma so prejeli denar in uvažajo barbarske metode z ravnanjem sočloveka, z njegovo svobodo in mišljenjem. V zgodovini še ni bilo takega in tako splošnega barbarizma. In v senci divjastva se združujejo kapitalistični diktatorji, ki hočejo svet podjarmiti, tako kakor podjarmi kapitalistični podjetnik tiran svoje delavce in nameščence.

Razvoj nam jasno kaže to perspektivo. V Italiji diktira kapitalizem, v Ameriki, Angliji, Franciji in po drugih manjših državah. Kjer je diktatura že uvedena, tam delajo po enem in istem konceptu ter iščejo stikov še z onimi absolutističnimi državami, ki se kujajo ali še ne soglašajo z generalnim konceptom.

Diplomacija in razne mednarodne ustanove so jim le igrača. Svojo politiko vodijo zakulisno, smejejo se nesposobnemu svetu.

V boju proti tej katastrofalni kapitalistični politiki je le še socialistično delavstvo.

Dokument izdajstva delavskih interesov

Zapovejte jim!

Nacionalne organizacije pozivajo delodajalce, da naj prisilijo uslužbence, da bodo volili nacije.

Vedno smo že trdili, da delajo nacionalistične organizacije roko v roki z delodajalci. Danes imamo v rokah nov nepobiten dokaz za to, da so te vrste organizacij čisto navaden privesek delodajalcev in da delajo roko v roki z delodajalci proti delavstvu in njegovim interesom.

V roke nam je prišlo hektografi-rano pismo Združenih nacionalnih organizacij v Mariboru, naslovljeno na delodajalce, ki glasi tako-le:

Združene nacionalne organizacije Maribor.

Velespoštovani!

Blizajo se volitve v Del. zbornico, ki so izrednega pomena tako za delodajalce kakor za delojemalce. Zadnji čas je že, da pride ta velevažna delavska institucija v nacionalne roke in da se napravi konec škandaloznemu upravljanju marksistov. Potrebno je, da na dan volitev, t. j. 22. t. m. spravimo na volišče vse, kar utegne doprinesti k zmagi nacionalne liste.

Prosimo Vas, da vplivate na Vaše uslužbence, da se volitev zanesljivo udeležijo in to pod Vašo kontrolo.

Zapovejte jim, da morajo glasovati za plavo glasovnico, ki je glasovnica nacionalne liste. Povejte mu, kje je njegovo volišče, kdaj mora voliti in kako se voli. Način glasovanja je naslednji itd.

Volilno pravico ima itd.

Upamo, da boste storili svojo dolžnost in tako koristili nacionalni stvari.

Beležimo z odličnim spoštovanjem

Združene nacionalne organizacije v Mariboru.

Tako torej! Delodajalci naj rešijo potapljačo se barko nacijev in naj s terorjem prisilijo, da bodo volili tako kot naciji hočejo. Delodajalec, pravijo, naj kontrolira volilno udeležbo svojih »podložnih« in naj jim zapove (!), da ne smejo voliti drugače kot on hoče!

Da ne bodo volili mrtvi!

Predstavniki list Strokovne komisije in ZPNJ, pazite, da ne bodo v Delavsko zbornico volili mrtvi in drugi neupravičenci!

Zato glejte, da se vsak volilec in volilka zadostno legitimira! Kdor se ne more legitimirati in ga ne poznate, mu ne dovolite voliti, dokler ne prinese dokumentov! Zato pa, sodruzi in sodružice, sami tudi vsi vzemite s seboj kak dokument, da boste lahko volili!

Pri volitvah v Delavsko zbornico prisostvuje VES DAN VOLITVAM PREDSTAVNIK LISTE, ZLASTI PA PRI ŠTETJU GLASOV. To določa zakon in ne dajte si od nikogar kratiti izvrševanje te svoje dolžnosti in pravice!

Glavni volilni odbor je sprejel še zadnje sklepe, ki JAMČIJO za absolutno tajnost volitev in za svobodno izražanje volje delavcev in nameščencev!

To je višek nesramnosti in podlosti!

Mi smo že vedno trdili, da naši naciji uganjajo isto politiko kot fašisti v Italiji in Nemčiji. Iz zgornje okrožnice se vidi, kaj bi se zgodilo delavstvu tudi pri nas, ako bi ti ljudje prišli na površje in dobili besedo. Potem bi šlo vse na komando, delavci bi plesali tako kot bi jim žvižgali kapitalisti, kdor pa bi se upiral, za tega pa bi bila ječa ali koncentracijsko taborišče.

In take organizacije si upajo zlorabljati delavsko ime!

Ako je še en poštenjak-delavec v vrstah nacionalističnih organizacij, temu se morajo po prečitaju gornje okrožnice odpreti oči.

Delavci in nameščenci pravimo:

Ne, delodajalci nam ne bodo komandirali, kako bomo volili! Oni ne bodo ukazovali po »Führerjih«, hlapcih in razbijačih delavskega gibanja v naši Delavski zbornici, kakor mi njim ne ukazujemo, kako naj se vedejo v svojih trgovskih in industrijskih zbornicah.

Ako bodo delodajalci poizkušali vplivati na svoje uslužbence in jih terorizirati radi volitev, potem dajte vsi tisti, ki se bojite za kruh, mirno kimati, ko pa boste stopili na volišče, vedite, da je volitev tajna!

Volili boste rdeče

dali boste rdečo glasovnico celo v kuverto, ostale pa boste priložili raztrgane.

To naj bo vaš in naš odgovor na okrožnico nacionalističnih organizacij in vsak, kdor ni pokvarjen in plačane, kdor noče biti suženj, ampak svoboden človek, bo storil isto.

Doli fašizem!

Živela rdeča zmagala!

Nemška notranja politika.

V Nemčiji bodo volitve. Novi državni zbor bo imel nalogo skleniti ustavo in urediti upravo ter bo tvoril svet »voditelja«. Ta svet bo tudi določil novega predsednika republike, če bi Hindenburg odstopil. Po novi ustavi bo Nemčija tvorila dvajset okrožij. Tudi še ni gotovo, če bo nova ustava določala funkcijo predsednika republike, ker fašizem želi, da bi bil njegov edini voditelj kancler Hitler. Z ozirom na izstop iz Društva narodov podajajo Hitler, Göbbels in drugi kolovodje, da Nemčija nima agresivnih namenov ter da ne pripravlja nikakršne vojne. Nemški politiki se boje izolacije.

Edin „program“ plavih je laž, ustrahovanje, nizkotnost. Program rdeče liste pa je: ustvaritev nove človeške družbe.

Ubijte zmaja ali „plavi“ v vlogi sv. Jurja.

Plavi vodijo boj proti stoglavemu zmaju marksizmu.

Zakaj hočejo ubiti tega zmaja? Vzrokov je več.

1. Svobodno organizirano delavstvo in nameščenstvo se bori za izboljšanje mezd in socialnega položaja sploh. To je proti odušakemu izkoriščanju.

2. Svobodno organizirano delavstvo zahteva svobodo združevanja in vpliv v vseh upravnih edinicah, kjer se odloča o usodi državljanov.

3. Delavstvo zahteva izpremembo gospodarskega sistema, da dobe vsi ljudje pravico do življenja.

To je površno povedano zmag marksizem.

Plavi tega nočejo. Oni zahtevajo, da morajo kapitalisti ohraniti vso oblast v svojih rokah ter da po svoji »uvidevnosti« odmerjajo plače, delovni čas ter sploh odločajo sami v vseh javnih in delavskih vprašanjih. (Delavci morajo biti s podjetniki solidarni). Zmaja je zato treba ubiti izključno v interesu podjetniške plasti družbe.

Po »Jurjevem« receptu torej ni treba krivic odpraviti, marveč jih še utrditi in povečati.

Eno lepo čednost pa moramo »Jurju« priznati, ki je Hitler nima. Hitler je prej napovedoval socialno revolucijo, podražavljenje bank in kapitalizma sploh. Ko je pa prišel na oblast, je izročil vso oblast kapitalizmu, iz katerega jasli je jedel. Naši »Jurji« pa so bolj odkritosrčni, ker sami povedo in pravijo, da hočejo delati s podjetništvom ne pa z delavci in nameščenci.

Kaj hočete več? Označili in obsojili so se sami, zato s plavimi glasovnicami ne morejo jutri delavci in nameščenci voliti, ampak bodo plavo raztrgali.

Takoj poročajte!

telefonično ali brzojavno o rezultatu volitev na obratnih voliščih, in sicer telefonično na štev. 34-78 Ljubljana; brzojavno na: Strokovna komisija, Ljubljana. Upoštevajte tozadevna pisma navodila Strokovne komisije! Zaupniki na teritoriju **mariborske Strokovne komisije** poročajo na način, kakor jim je bilo javljeno z okrožnico in bo potem Strokovna komisija poročala v Ljubljano.

Nihče nima pravice terorizirati delavskih in nameščenskih volilcev. Iz nekaterih krajev poročajo, da podjetniki in delovodje skušajo s silo vplivati na volilce in volilke za Delavsko zbornico. Pripominjamo, da so taka nasilstva kaznjiva. Sicer so pa volitve tajne, zato tudi s terorjem ne bodo ubili zmaja.

Tone Maček:

Slučaj Kumberger.

Ko so odmolili je vstopil višji paznik te zme-ne, stari Štil, s štabom ostalih paznikov ali »štaj-gerjev«, kakor so jih imenovali; šel je z nekim zvezkom v roki v ospredje na podij, kjer je stala miza ter je začel z visokim glasom izklicovati imena navzočih. Odgovarjali so nekateri malomarno, drugi zadirčno, nekateri so pa komaj slišno nekaj zamrmrali, tako je izklicevalec moral ime ponoviti, da se je prepričal, če je dotičnik navzoč. Poznal jih je večinoma že po glasu. Nekaj časa se je slišal samo ponavljajoči se »tukaj«, mnogi so odgovarjali še po starem s »hier«, nekateri z »ja«, nekateri pa s pristno trboveljskim »tle«. Kdor se je oglašil je dobil v imeniku črtico, kogar pa ni bilo, je dobil piko. Včasih so skušali tudi goljufati: če je bil član kake tovarišije odsoten, se je brž drugi oglašil zanj. Če je dotičnik potem še pravočasno dospel, da se je mogel še z drugimi spustiti v podzemlje, je bilo vse dobro, če ga pa sploh ni bilo, je pa paznik pri obhodu gotovo odkril odsotnost in tedaj je bila seveda tovarišija kaznovana z globo.

Najprej so bili izklicani kopači, ki so bili za-

15

posleni na stalnih odkopih s svojimi stalno prideljenimi vozači; zatem rezervni kopači, zaposleni po potrebi po različnih sektorjih. Vsakemu se je v kratkih formulah povedalo, kam naj gre. To vse je bilo že na predidčem sestanku paznikov določeno:

»Ti, Koprivc, boš šel na D-polje na odkop štev. 8 v tretji etaži, mesto Gorinška, ki je zbolel. Ti, Vnuk, greš z Drakslerjem na četrti sektor, kjer bosta odkopala rov, ki se je danes jutraj zasul in ga bosta na novo podkrepila z močnejšimi debli. Les vama bo dostavila Kavčičeva tovarišija. Ti, Pirnat, pa radi vozača počakaj, da vidim, če bo kateri preostal.«

Tako je odredil vsakemu svoje: eni so šli kopati nove rove in jih izgraditi in podkrepiti z oporami, drugi so šli kopati globoke, vodnjakom podobne jaške, iz katerih so z ročnimi motovili vlačili na vrveh pritrdjena vedra, napolnjena z gruščem, tretji so bili poslani v podzemni kamnolom, da nakopljejo trdega laporja, s katerim so kopači zapolnjevali izpraznjene izkope, da se niso etaže druga na drugo sesedale, četrti so vrtali in gradili nov spuščalni rov do najnižjega horizonta, ki se je pred kratkim otvoril. Tesarji so šli po rovi pritrjevati široke lesene cevi za zračni tok, popravljati lesena vrata za regulacijo vetrov po rovi, ali obijati pokvarjene lesene opaže po ja-

skih, kovači so šli pritrdjevati zrahljane tračnice po starih in nove po novih tirih in popravljati pokvarjene prestavljaje tirov, čistilci so z zajemalkami in lopatami šli čistiti jamske kanale in tako dalje. Nazadnje so ostali še rezervni vozači, »Herrenschichtlerji«, ki niso bili plačani po akordu, od storitve, temveč od režije, na šilt. Ti so bili potaknjeni povsod, kjer se je rabila še kak delovna moč; porivanje voz iz stranskih rogov v glavne, sipanje premoga iz zbiralnih jaškov v vozičke, čiščenje zasipanih rogov, dostavljanje materiala posameznim delovnim tovarišijam in še polno drugih del. Bili so tudi nadomestilo za vse, ki so slučajno od dela izostali.

France Kumberger ni bil izklican. Ker je prišel prvič na delo, ga paznik še ni imel v imeniku zabeleženega. Počakala sta z Janezom, da so bili vsi izklicani, nakar sta se javila. Paznik Štil je vzel izkaznico, ki jo je Francetu dal inženir in ga je vpisal v svojo knjigo.

»No pa pojdi za nekaj dni z Bučarjem, da se privadiš, ampak za stalno te ne morem prideliti k njegovi tovarišiji. Je tu še več starih izkušenih vozačev, ki že komaj čakajo, da jih pridelimo na izkop k akordnemu delu. Bomo videli, kako se boš obnesel. Spočetka boš moral povsod poskusiti.«

(Dalje prihodnjik.)

Doma in po svetu.

Proti marksističnemu gospodarstvu v Delavski zbornici se zadnje tedne dan na dan izpisuje meščansko časopisje, ne pove pa v čem je obstojalo to »slabo« gospodarstvo. V plenumu Delavske zbornice so bili krščanski in nacionalni socialisti zastopani vsaj v taki meri, da se, dokler je zbornica mogla še normalno delovati, brez njih ni moglo sprejeti nobenih važnejših sklepov, za katere so tudi oni odgovorni. Krščansko-socialni organ »Delavska Pravica« piše čisto odkrito:

»Lahko rečemo, da je Delavska zbornica v Ljubljani, ki zastopa delavstvo vse Slovenije, vzor vsem enakovrstnim zbornicam v državi. Njeni marksistični večini je stala nasproti močna večina krščanskih socialcev in narodnih socialistov. Brez te opozicije ali proti njej se v zbornici ni mogla niti pokreniti niti izvesti nobena količikaj važna zadeva.«

Od leta 1929 dalje pa plenum ni bil več sklican. Posle je vodila uprava Delavske zbornice pod nadzorstvom oblasti, ki bi gotovo posegla vmes, če bi kaj ne bilo prav. Da pa uprava ni mogla biti tako slaba in je vedno vršila svojo dolžnost, pa priča dovolj zgovorno veliko stvilo narodno-gospodarskih in socialno-statističnih publikacij, ki jih je tajništvo Delavske zbornice izdalo, bodisi v svojih uradnih poročilih, bodisi v številnih člankih, brošurah in knjigah izpod peresa tajnika zbornice. Ravno te dni objavlja »Jutro« zopet serijo takih informativnih člankov pod naslovom »Naloge našega brezposelnega skrbstva in banovinski bednostni fond«. Istočasno pa »Jutro« konzorcij potom svojih adoptirancev napada dosedanje upravo Delavske zbornice.

Iz narodne skupščine. Narodna skupščina v Beogradu je imela te dni seje, na katerih so bile razne interpelacije. — Seje so bile deloma burne. S to sejo je bilo poletno zasedanje zaključeno in je včeraj že poslovalo zimsko zasedanje. Minister pravde je zahteval, da imunitetni odbor izroči več poslancev sodišču. Imunitetni odbor pa je izročil sodišču le dva poslance.

Trgovinsko pogodbo z Avstrijo (dodatek) je jugoslovanska narodna skupščina odobrila.

Za obrtni in socialno-zavarovalni zakon gre. Obrtna zbornica sklicuje dne 22. t. m. v Sarajevu konferenco, na kateri bodo razpravljali o socialno-političnih vprašanjih obrtnega zakona in socialnega zavarovanja. — Obrtni odseki na tej konferenci bodo predlagali izpremembe k obema zakonoma in določbe za izvršilne naloge.

Zakon o verskem pouku v šolah je bil dne 17. t. m. objavljen v »Službenih Novinah« ter je stopil s tem dnem v veljavo. S tem zakonom je garantiran verskim izpovedanjem velik vpliv na šolstvo.

Proces proti komunistom. Pred berlinsko poroto se zagovarja 54 komunistov, ki so obdolženi, da so pozimi ubili fašista Maikovskega in policijskega narednika Zauritza. Obravnava bo trajala kake tri mesece, ker bo zaslišanih par sto prič. Seveda ni verjetno, da je bilo za ta umora potrebnih kar 54 komunistov. Takih procesov s številnimi obtoženci imajo v Nemčiji jako mnogo, končno pa se izkaže, da je »veliki« proces le demonstracija diktature.

Neprijeten omen. V Monakovem so polagali temeljni kamen za dom »nemške umetnosti«. Monakovski fašisti so nabavili v ta namen srebrno kladivo za Hitlerja. Ko pa je Hitler udaril s kladivom, se je kladivo preklalo. Hitler je prvi hip osupnil in je šele čez nekaj časa nadaljeval svoj govor.

Zmaga našega delavstva pri teh volitvah v Delavsko zbornico mora biti največja zmaga v zgodovini slovenskega delavstva.

Jugoslovanski marksisti — ne fašisti!

bodo upravljali Delavsko zbornico.

Dragi sodrug urednik, prosim Te, da pred zaključkom volitev v Delavsko zbornico prineseš še te-le moje misli:

Kot jugoslovanski marksist moram z gnevom v srcu zavrniti nesramne napade fašistov na naše vrste, ki s širjenjem mrznje med delavstvom razdvajajo delavski razred in jačajo pozicijo onih, proti katerim se delavstvo mora boriti, ako hoče živeti. Boj, ki ga vodijo nacionalisti proti delavstvu, je na las podoben akciji, ki je dosegla svojo kulminacijo s prelivanjem proletarske krvi v Trbovljah. Ali naj se ti dogodki v drugi obliki in na drugem kraju ponove v veselje neprijateljem naše države v Italiji in fašistični Nemčiji? Ali naj bo res delavec tisti, na katerega račun hočejo priti nacionalistični »firerji« do oblasti?

Takozvani nacionalisti sovražijo delavca marksista, četudi je Jugoslovčan in to na veselje velekapitalista in podjetnika, s katerimi se baš voditelji nacionalističnega gibanja razumejo. Nacionalisti, imeli ste priliko, da bi v zadnjih desetih letih izboljšali položaj jugoslovanskega delavstva, ker ste imeli besedo in ste odločali, storili pa niste ničesar. Danes pa prihajate po delavske glasove in hočete, da bi vas delavstvo volilo, baš vas, ki ste krivi mizerne položaja našega proletariata, ker se, namesto da bi se borili za njegove pravice, rajši pajdašili in še pajdašite z njegovimi nasprotniki.

Jugoslovanskih marksistov ni treba učiti narodnosti, kajti oni so bili za ustanovitev Jugoslavije že leta 1909, ko je še marsikakšen današnji nacionalni kričar prisegal pri bradi

cesarja Franca Jožefa. Tivolska resolucija jugoslovanskih socialistov postavlja na laž vse današnje nacionalistične obrekovalce. Posnemalci Hitlerjevih in Mussolinijevih metod nas ne bodo učili narodnosti, najmanj pa nas bodo učili tega tisti, ki so še do nedavna služili avandgardiste in miličnike v Italiji. Delavci nočemo, da bi Jugoslavija doživela tako ponižanje v mednarodnem svetu, kakor ga danes doživlja barbarska fašistična Nemčija. Tisti, ki hočejo ponižanje našega naroda, niso marksisti, ampak jugoslovanski fašisti.

Vse socialne pridobitve, karkoli jih imamo, so plod dolgoletnega boja razredno organiziranega delavstva. Tudi Delavske zbornice niso priborili delavstvu fašisti, ampak marksisti. Od tistega časa, odkar niso delavci imeli več marksističnih zastopnikov v parlamentu, ni izšel noben nov socialni zakon več. Ako danes vodi marksistično delavstvo boj za Delavsko zbornico, ga vodi popolnoma upravičeno, ker je Delavska zbornica ustanova, katero je priborilo ono in katero bo znalo tudi v bodoče najbolje upravljati.

Delavci poznajo patriotizem in narodnost »nacionalistov«, katerim je to samo krinka za njihovo delo v prid delavskih izkoriščevalcev; kar pa je zavednega delavstva, ki misli s svojo glavo, in tega je velika večina, bo v soboto, dne 21. oktobra na obratnem in v nedeljo, dne 22. oktobra na rednem volišču oddalo svoje glasove v obliki

rdeče glasovnice za jugoslovanske marksiste!

K.

Po smodniku smrdi.

Sovjetska vlada odkriva dokumente o japonskih intrigah.

Namestnik komisarja za zunanje zadeve, Sokolnikov, je sporočil japonskemu poslaniku v Moskvi, da ima sovjetska vlada v rokah nepobitne dokaze in več uradnih japonskih dokumentov, ki pričajo, da je japonska vlada potom svojih organov sama pripravila in povzročila napeti položaj na vzhodno - kitajski železnici, da bi na ta način izzvala Rusijo k odkritemu nastopu. Isto je sporočil japonski vladi tudi sovjetski poslanik v Tokiu, Jurjnev. Gre pri tem za troje rezervatnih uradnih poročil, ki jih je poslal japonski poslanik pri mandžurski vladi v Mukdenu svojemu ministertvu v Tokio, o tajnih konferencah mandžurskih vladnih organov v prisotnosti japonskih višjih častnikov in uradnikov, kjer se je sklepalo o aretacijah ruskih funkcionarjev na tej železnici in drugih na-

Izjava.

Podpisani Godnik Marijan, bančni uradnik v Mariboru, izjavljam tem potom, da nisem nikdar pristal na to in nikogar pooblastil, da me postavi za čuvarja plave liste na volišču, ker sem že dvanaest let član in funkcionar razredne strokovne organizacije.

Godnik Marijan.

Kakor je razvidno iz prednje izjave, nacionalni borci niso izbirčni pri določanju čuvarjev svojih list; huda jim mora presti, da nimajo v Mariboru niti toliko ljudi, da bi jih lahko postavili za čuvarje in hočejo ta posel usiliti marksistom. Kako trda bo šele za volilce!

5. Obnoviti se mora zborovalna in tiskovna svoboda za vse demokratične stranke.

Gospod Juvan bo rekel, takega zmaja je treba ubiti, čeprav bi bil volilce kriv in ne volilna lista!

Ljubljana.

VOLILNE PISARNE STROKOVNE KOMISIJE NA DAN 22. OKTOBER 1933.

Delavci!

Volilci mesta Ljubljane!

Strokovna komisija je odprla za dan volitev, t. j. 22. oktober, za vsa volišča SVOJE VOLILNE PISARNE. VSAK VOLILEC SE MORA ZGLASITI V TEJ PISARNI, PREDEN GRE VOLIT, PRI NAŠEM ZAUPNIKU.

Volilne pisarne so v sledečih lokalih: Za I. volišče: Sv. Jakobska šola v KAVARNI VOŠPERNIG, nasproti šole.

Za II. volišče: Mestni Dom v GOSTILNI »KOROŠKI DOM«, POLJANSKA C.

Za III. volišče: II. drž. gimnazija, Poljanska cesta, v GOSTILNI »KOROŠKI DOM«, POLJANSKA C.

Za IV. volišče: I. drž. real. gimnazija, Vegova ulica, v »DELAJSKEM DOMU«, GOSTILNI ŽEDOM, NOVI TRG 2.

Za V. volišče: osnovna šola na LEDINCI v GOSTILNI »DANICA«, VIDOVDANSKA CESTA, nasproti HIRALNICE.

Za VI. volišče: sodišče, v PALAČI DEL. ZBORNICE, MALA DVORANA, MIKLOŠIČEVA C. 22.

Za VII. volišče: licej v GOSTILNI PRI KERČONU, TRŽAŠKA CESTA, nasproti TOBAČNE TOVARNE.

Za VIII. volišče: teh. srednja šola v GOSTILNI ŽIVIC, RIMSKA CESTA.

Za IX. volišče: gluhonemnica v GOSTILNI PRI MAJARONČKU, ZALOŠKA C.

Za X. volišče: mestna ubožnica, Japljeva 2 v GOSTILNI PRI MENCINGERJU, ŠMARTINSKA C.

Za XI. volišče: Koutny v GOSTILNI PRI PAJKU, LINHARTOVA C.

Za XII. volišče: osnovna šola v Sp. šiški v GOSTILNI PRI SLOBODNIKU (COKAN), MEDVEDOVA UL.

Za XIII. volišče: strelšče v GOSTILNI ČESNOVAR, DOLENJSKA C.

Za XIV. volišče: Vič, osnovna šola v GOSTILNI »AMERIKA«, VIČ.

Za XV. volišče: osnovna šola v Mostah v GOSTILNI PRI PEČARJU, MOSTE, ZALOŠKA C.

Za XVI. volišče: osnovna šola v Sp. šiški v GOSTILNI PRI SLOBODNIKU (COKAN), MEDVEDOVA UL.

DOLŽNOST VSAKEGA VOLILCA JE, DA SE PREDEN GRE VOLIT, JAVI V VOLILNI PISARNI SVOJEGA VOLIŠČA PRI SVOJEM ZAUPNIKU!

Maribor.

Anarhija v pekovski stroki. »Večernik« z dne 17. oktobra poroča o razburljivem dogodku, ki se je odigral minuli ponedeljek na ptujskem dravskem mostu in pripomni, da je vzrok incidenta iskati v konkurenci med pekovskimi mojstri, ker v Ptuj ob ponedeljkovi delo v pekarnah počiva. Žalosten, toda zgovoren dogodek je zopet dokaz o anarhiji, katera vlada v pekovski stroki cele Dravske banovine.

Delavke v bivši tovarni Ambrožič & Sabothy naj se zglese v prostorih Strokovne komisije, Sodna ulica 9-II. (desno), kjer bodo dobile izplačane ostanke njihovega zaslužka.

Delavci in nameščenci jedo samo v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

Vse, kar rabite za pisarne, kupujte v trgovini Ljudske tiskarne d. d., Slomškov trg 6

Slov. Javornik.

Prosvetni večer Zveze delavskih žena in »Svobode« se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. ob 7. uri zvečer v zadrugi gostilni pri Kojncu na Javorniku. Na sporedu so igrice, prizori, deklamacije, recitacije, petje delavske mladine, poleg tega bo pa pevski zbor javorške »Svobode«, ki uživa nad vse dober glas, zapel nekaj pesmi mladim in stari v veselje. Vstopnina je nizka, zaradi tega vabimo vse sodruge in sodruge, da polnoštevilno posetijo ta prvi skupni prosvetni večer. Tudi Savčani dobrodošli!

Ali si že dobil novega naročnika za »Delavsko politiko«, smatraj to za svojo dolžnost!

„Jutrovo“ pisanje izziva vsakega delavca in nameščenca,

da gre volit rdeče!

Beda naših rudarjev.

Leški rudarji kopljejo premog na lastno pest.

Najhujše prizadeti vsled krize kapitalističnega sistema so rudarji v premogovnih revirjih. O bedi v revirjih TPD se je že mnogo pisalo, položaj naših rudarjev na skrajni severni meji, v Lešah pri Prevaljah pa ni nič boljši.

Nekaj časa se je pri tem rudniku obratovalo redno, pač pa je vsak mesec ena skupina rudarjev ostala doma — na brezplačnem dopustu. Ta način zaposlitve je vse rudarske družine brez izjeme hudo prizadel; ljudje so morali tudi v času brezplačnega dopusta živeti, ker pa niso imeli denarja, so kupovali na up pri vsakem, kdor jim je kaj kreditiral, misleč, da bodo nastopili boljši časi, ko bodo mogli svoje dolgeve z boljšim zaslužkom poplačati. To upanje jih je varalo. Zaposlitev je bila vedno manjša in nazadnje je rudnik obrat sploh ustavil, ker so bili rovi izčrpani.

Rudarji so v svojem obupu sklenili, da bodo solidarni, brez pomoči podjetja in na svoj račun nadaljevali z iskanjem premoga, dokler se ne bodo prerili do nove žile. Podjetje je pristalo na ta predlog in je dalo rudarjem na razpolago vse orodje in jamski les za opore. Z iskanjem premoga so pričeli rudarji na petih mestih. Po večtedenskem kopanju so se končno prerili do premoga. Vendar pa je stavilo podjetje kopačem kot pogoj, da nakopane premoga ne smejo prodajati na lastno pest, ampak rudniški upravi. Ta plača za metterski stot Din 9 do Din 12. Koliko podjetje pri tem zasluži ne bomo preiskovali, zračuna si pa lahko vsak sam, če pozna dnevne cene črnega diamanta.

Pa še to težko, da krvavo prislužen denar ne prejema delavci redno. Predvsem se jim zaslužek izplačuje v bonih, za katere kupujejo delavci življenjske potrebščine pri raznih trgovcih. Seveda si more s temi boni človek kupiti le najpotrebnejše; kdor je navajen na tobak, nima denarja, da bi si ga kupil. Ponavlja se slika, ki smo jo imeli priliko videti v svetovni vojni; ako si rudar prižge cigareto, brž ga obstopijo trije, štirje tovariši, da jo solidarno popušijo. Vsak napravi nekaj dimov.

Zima trka na duri. Kaj bo z nami rudarji? Borni zaslužek zadostuje komaj za kruh, pa še tega je malo, mi pa smo strgani in razcapani in z nami naše žene in naši otroci. Za obleko ni denarja. Kako se bomo ubranili mraza, kako bomo pošiljali svoje otroke v šolo? Saj jim ne moremo kupiti niti šolskih potrebščin, kaj še-le, da bi jih lahko oblekli.

Kljub temu pa mi rudarji ne klonemo. Mi vemo, kdo je krivec naše bede, mi vemo, da so fašisti zavezniški tistih, ki nas tlačijo in se zavedamo, da leži rešitev delavstva v nas samih in v socializmu.

Zato bomo leški rudarji 22. oktobra volili rdečo pri volitvah v Delavsko zbornico.

Ptuj.

Čas močne roke... Tako se je javno povedalo na volilnem shodu narodnih dne 19. t. m. Kaki ducat njihovih pristavev iz vrst gg. nameštencev in par rdečih poslušalcev je slišalo izbrana poročila tovarišev, ki so, posebno eden, streljali z najtežjimi kalibri in metali ogenj in žveplo nad to preklicano »svojo« — rdečo zmajo (ne kapitaliste, op. ur.), ki nam pijejo kri, ki ne ljubijo ne naroda, ne države in ki so sploh krivi vseh nesreč. Zato gredo sedaj naciji v boj, da bodo rdečega zmaja pregnali iz Delavske zbornice, kar se mora zgoditi z volitvami ali brez njih, ker prišel je čas močne roke in marksizem nima pravice do obstoja... Trdili so tudi, da so marksisti denar zapravljali in ubogi pari niso dali niti belica. Ko je pa neki naš delavec temu ugovarjal in trdil, da je dobil denar ter vprašal gospoda, kje so bili pozimi, ko je stradalo brezposelno delavstvo, ki je pri težkem delu dobilo le 10 Din, so bili gospodje v zadregi, potem so pa zopet skušali kriviti marksiste, kot da bi marksisti kje vladali. Škoda, da delavec ni vprašal gospodov, po čigavi zaslugi hodi okrog in čaka na službo veliko število idealnih vzgojiteljev, ki so brez kruha. Zakaj smejo tovarne sladkorja, kvasa i, dr. ter razni karteli in premožokopne družbe spravljati čezmerne milijonske prohte, dočim delavstvo nima najnujnejše. Mnogo je lepih cvetk v sedanjem kapitalističnem gospodarstvu, katerega bo brezdvomno nekoč konec, kajti marksizem živi in bo živel Delavstvo pa, ki ve, da OUZD in Delavska zbornica polaga javne račune ministru ter da je Delavska zbornica, čeprav za to ni ustanovljena, dala Din 2000.— za ptujsko delavstvo; za to ne bo nasedlo raznim gromovnikom in trabantom jugoslovanskih pravosrajčnikov, ki nam z lažjo in grožnjo pripravljajo »nebesa«, kot jih je Hitler nemškimi delavcem, temveč bo strnjeno volilo rdečo delavsko listo!

Jesenice.

Volitve v Delavsko zbornico se vršijo v soboto in nedeljo. Zlasti v soboto bodo jeseniški delavci pokazali, koliko jih je za rdečo listo in kako volijo tedaj, kadar volijo po svoji vesti. Saj so sicer že zadnjič delavci 75 odstotno volili po svoji vesti, vendar tedaj so jim račune zmešali vse drugi ljudje, ki so pozabili, kje je njihova dolžnost in čast. Jeseniški in javniški kovinar bosta v soboto pokazala, kaj je njuno prepričanje in bosta odločila: rdeča ostane cela, bela in modra pa se pretrgata. Tudi v nedeljo bo isto: delavci pri ostalih podjetjih, pri obrtnikih in trgovcih, hišni posli in zasebni nameštenci bodo pokazali, da odobravajo delo Delavske zbornice, ki je doslej vedno stala ob strani delavstva in nameščenstva. Volitve so tajne, ni se bati nikakih persekucij, in zaradi tega bo odločitev lahka. V soboto se vršijo volitve v

Proti fašizmu oddaj rdečo glasovnico!

Kazini, in sicer od 5. ure zjutraj do 11. ure zvečer, drugega dne pa v telovadnici osnovne šole. Vsi na volišče! Delavska lista je rdeča, nameščenska tudi. Obe ostaneta celi, vse ostale pretrgati na dvoje in jih dati v kuverto. Pa bo zmaga znaša, in odgovor na 15. oktober!

Predavanja Zveze delavskih žen in deklet na Jesenicah so se že pričela. Vsak torek ob pol 20. uri je rezerviran za izobrazbo delavske žene in Zveza delavskih žen se bo potrudila, da bo nudila svojim članicam čim več izobrazbe, ki jim jo šola ni mogla, ali pa tudi ni hotela nuditi.

Knjige Cankarjeve družbe izidejo v nekaj dneh. Zaradi tega vabimo vse sodruge in prijatelje Cankarjeve družbe, da se naroče na te knjige, in sicer pri poverjenikih Cankarjeve družbe na Jesenicah. To so ss.: Karl Azman, Martin Setinc, Ana Vernikova in Cvetko Kristan. Stopite do enega teh sodrugov in za 20 Din boste imeli štiri knjige z izbrano vsebino. Požurite se, dokler je še čas!

V kinu »Radio« na Jesenicah se bo vrtil v soboto, dne 21. in v nedeljo, dne 22. oktobra ob običajnih urah (tudi v nedeljo popoldne) lep film ljubezni »Melodija srca«. V glavnih vlogah W. Fritsch in Dita Parlo. Pridite vsi!

Bistrica pri Limbušu.

Tudi naše delavstvo se je vzdramilo. V torek zvečer se je vršil po dolgem času zopet delavski shod v Bistrici pri Limbušu. Prostorna gostilniška dvorana ge. Kaube je bila nabito polna delavk in delavcev iz bližnje Železoprometne tovarne. Shod je otvoril naš marljivi delavski organizator s. Krevh, nakar je delavstvo polni dve uri z največjo pozornostjo in zanimanjem sledilo govoru s. dr. Reismana iz Maribora. Govornik je temeljito razložil delavcem najvažnejše zakone o zaščiti delavcev, kakor tudi pomen volitev v Delavsko zbornico. Vsi navzoči so trdno sklenili, da bodo šli do zadnjega na volišče za zmago naše rdeče kandidatne liste, tako da bodo belo in plavo glasovnico raztrgali, rdečo pa pustili celo. Obljubili pa so navzoči delavci in delavke še tudi več, da bodo izvedli točno agitacijo, da ne bo šel noben glas v zgubo. Kdor ne bo prejel po pošti glasovnic, bo šel v nedeljo na volišče v Maribor, kjer volijo iz tovarne v šoli na Ruški cesti, kakor tudi ostali delavci, ki niso v tovarni, ampak drugod. Priglasilo se je tudi lepo število naročnikov za »Delavsko politiko«, takih, ki jo bodo tudi plačevali.

Pesem „novih“ Jugoslovanov.

Vedno bil sem patriot, v Avstriji in bom povsod »Schulvereine« sem podpiral, Gold für Eisen sem tud' zbiral, da Slovence bi zatiral.

Nekdaj nemško sem le znal, se po nemško podpis'val, zdaj so časi ti minuli, Nacionalist sem jaz prosluli.

Pod zastavo mojo čisto, stopa za menoj vse tisto, kar se vsak dan spremeni, če se svet mal' zavrti.

Listo »nacijev« predlagam, nacionalistom na srce polagam: Vol'te listo »plavo« to, da veterinjakom dobro bo.

Kameleon.

Guštanj.

Vodstvo tukajšnje javne »Ljudske knjižnice« pri Miloniku, javlja vsem zainteresentom, da bode knjižnica odsej vedno odprta ob sredah od 4. do 6. ure zvečer in ob nedeljah od 10. do 11. ure dop. Zato delavci, posebno mladina, ne zamudite se izobraževati, dajte čitati in si bistrili možgane, da vam ne otepe. Poglejte si našo bogato izbiro knjig vseh vrst, katerih je več tisoč na razpolago. In gotovo si bo našel vsak knjigo, ki ga bo zanimala ter mu odprla pogled v življenje in svet. Zato na svidenje ob določenih urah.

Sv. Lovrenc na Pohorju

Delavsko zborovanje. Prejšnjo nedeljo smo imeli tudi pri nas lepo obiskan shod, ki ga je priredila Splošna delavska zveza v Mariboru. Poročal je s. Gojmir Jelenc iz Maribora, ki je navzočim delavcem razložil potrebo organiziranja delavstva v enotni fronti in pomen volitev v Delavsko zbornico. Tudi naše delavstvo bo volilo rdečo, edino pravo kandidatno listo delavske edinosti.

Za šolo TIVAR obleke.

To pot prinašamo za naše male prijatelje mnogo lepih stvari.

Dražestno Amerikan otroško obleko Din 240.—

Trpežno mornarsko obleko Din 90.—

Elegantno Kadet otroško obleko Din 210.—

Prinašamo lepe in cene obleke za šolo:

Za najmlajše:

Velikost 3—4

Din 70.—, 90.—, 110.—

Velikost 5—6

Din 90.—, 110.—, 130.—

Velikost 7—8

Din 110.—, 130.—, 150.—

Velikost 9—10

Din 130.—, 150.—, 170.—

Velikost 11—12

Din 150.—, 170.—, 190.—

Za dečke:

Din 200.—, 220.—, 240.—

Za mlade gospode:

Din 190.—, 220.—, 240.—

290.—

Športske bluže:

Din 140.—

Bliža se začetek šolskega leta, a Vaš ljubljene bo potreboval novo obleko.

Prosim Vas, da si predno se odločite za nakup, ogledate naše otroške obleke.

Primerjajte kakovost in cene.

Ako boste pri nas nakupovali, boste prihranili mnogo denarja in napravili Vašemu ljubljencu veliko veselje.

Tudi za mlade dame prinašamo to pot nekaj:

Hubertus za deklice Din 290.—

Proti mrazu ščitijo naši dobri in topli:

otroški raglani: Din 170.—, 190.—, 210.—

Raglani za dečke: Din 290.—, 340.—, 390.—

Eleg. Boy plašči: Din 250.—, 320.—

In Baby plašči Din 230.—, 290.—

Proti vetru, dežju in burji v jesen ščitijo naši garantirano nepremočljivi

otroški Hubertusi Din 160.—, 200.—, 240.—

Hubertus za dečke Din 260.—

TIVAR OBLEKE

PERJE

sivo, čehano, kg 25.—

Polpuh beli, kg 95.—

Puh sivi, kg 100.—

Puh beli, najfinejši kg 220.—

vse kemično čiščeno!

Eksportna hiša „Luna“, Maribor

RAZGLAS O LICITACIJI.

MESTNO NAČELSTVO MARIBORSKO razpisuje za izvršitev

POPRAVILA LESENIH RAMP

pri carinskih skladiščih ob Einspielerjevi ulici v Mariboru

II. JAVNO PISMENO PONUDBENO LICITACIJO,

na dan 31. oktobra 19. 3 ob 11. uri dopoldne

v sobi štev. 5 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobivajo proti povračilu napravnihih stroškov istotam, soba štev. 3.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša

Din 48.574-53.

Ponudbe je kolkovati s kolekom za Din 100.—.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglaš o licitaciji v Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine in na razglasni deski mestnega načelstva mariborskega.

Mestno načelstvo mariborsko.
Mestni načelnik: Dr. Lipold, I. r.